

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual
4 abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu

Foale politică

Apare în fiecare Duminică.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

INSERATE:

se primesc la BIRoul ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir pe săptămână 14 bani, a două săptămâni
12 bani, a trei săptămâni 10 bani.

Măsuri contra scumpirii traiului.

Războiul european a adus cu sine o seamă de schimbări în viața de toate zilele. Intre cele mai de căpetenie se poate numi și scumpirea traiului, care trebuie să ne pună pe toți pe gânduri. Iar această cu atât mai mult, fiindcă suntem tare departe de noua recoltă, care nici măcar în parte nu putem ști cum va fi.

Se susține însă, că în țară ar fi o seamă de cereale, pe cari oamenii le țin ascunse și nu vreau să le vândă, fie că se tem, că după aceea nu vor avea ei ce mânca, fie că așteaptă niște prețuri și mai mari cu cele de acum.

În fața acestor stări guvernul s'a văzut îndemnat a ordona conscrierea grâului, săcării, orzului și a ovășului de-adreptul dela proprietari. Pe baza acestei ordinațiuni, fiecare este îndatorat, — dacă va fi provocat la aceasta, — a spune câte ce are, iar ce-i necesar peste trebuințele sale, să le pună la îndemână comisiei. Aceste cereale de prisos se răscumpără dela proprietari cu preșurile oficiale, cari se plătesc după transportarea mărfurilor la gara numită de autorități.

Câte cereale poate reținea proprietarul însuși, pentru sine, asta o hotărăște comisia administrativă, pe care o reprezintă în comunele mici și mari primpretorul, iar în orașele cu magistrat căpitanul orașului. Din comisie vor mai face parte și persoane specialiste în cunoașterea și facerea prețurilor la cereale. La aducerea acestei hotărâri va trebui să se ție în seamă mărimea case și a gospodăriei, a locului de sămănat, prețurile și a timpului până la viitoarea recoltă. În contra hotărârii susnumite se poate face în timp de 3 zile recurs la vicecomitete, în oras la primar; iar în contra hotărârilor acestora, tot în timp de 3 zile la ministrul pe agricultură.

Cerealele conscrise pot fi lăsate și mai departe în grijă proprietarului, dar ele se declară de cuprinse, și proprietarul este îndatorat a le păstra până la ale dispoziții. Auele rezerve de cereale, despre cari proprietarul zice, că sunt ale altei persoane, încă trebuie predate.

Celce nu se supune recercării comisiei și nu spune apriat rezervele de cereale, ce le are, ori le ascunde sau le tănuște, precum și acela, care înstrăinează cerealele cuprinse de autorități,

se pedepsește cu închisoare până la 2 luni și amendă până la 600 coroane.

În legătură cu ordonanța de mai sus, ministrul de agricultură a dat autorităților administrative îndrumarea, că în posesiunea producătorilor trebuie lăsat atâtea cereale, de câte au lipsă pentru trai și pentru semințe. După părerea ministrului, pentru scopuri de trai este de ajuns dacă se socotește de o persoană (fără deosebire la vârstă) 18 kilograme de grâu, secară, orz sau cucuruz pe o lună, iar la semințe de un jugăr catastra 130 kilograme pentru ovăș și 110 kilograme pentru orz.

Cuprinderea cerealelor nu s'a început deodată în toată țara, ci numai prin unele ținuturi: după cum i-s'a părut guvernului. De altcum, această procedură poate fi pusă în eurgere din partea organelor administrative numai la îndrumarea directă a ministrului de agricultură.

Că în țară domnește o mare scumpete, asta o știm cu toții. O să vedem acum ce urmări va avea cuprinderea cerealelor de pe la acia, cari au, dar nu vreau să dea de voie bună. De asemenea vom vedea ce se va alege cu cerealele cuprinse de stat: vor fi vândute cu prețuri moderate populației lipsite, se vor folosi pentru armată sau cum se vor întrebuința?

Războiul.

Nu încapă încălă, că timpul de iarnă îngreiază mult operațiunile mai mari de războiu. Asta ne-o dovedesc știrile din săptămânile din urmă. Aproape pe toate câmpurile de luptă se dau în mare parte lupte de artilerie.

După știrile oficiale — pe cari le publicăm la alt loc — armatele austro-ungară și germană resping înapoi pe Ruși, îndeosebi în Galiția.

În legătură cu aceste stări de lucruri e interesantă știrea pe care o publică foaia „Neue Züricher Zeitung” din Zürich (Elveția): „În ost se pregătesc evenimente mari. Comunicatele lui Hindenburg (comandantul german din Polonia) sunt tot mai scurte și mai laconice (nedeslușite), c-eace până acum totdeauna a fost un presemn sigur, că e aproape lovitura de o importanță extraordinară de mare. Mai departe; Un comunicat oficial rusec spune, că eventual Lemberg și Galiția de vest și ost vor fi evacuate (părăsite). Această retragere poate urma din două motive: sau pentru

concentrarea forțelor în scopul apărării sau pentru că părăsind Varșovia (în Polonia rusească), noua grupare în nouă poziții de apărare să se poată face la vreme, încă înainte de topirea zăpezii, care ra urma câteva săptămâni și când nămolul de primăvară ar face cu neputință nouă grupare. Oricum ar sta lucrurile, retragerea Rușilor din Galiția înseamnă prăbușirea ofensivei lor.

O altă știre interesantă (pe care, dimpreună cu cea de sus, o aflăm reprodusă în foile din țara noastră) este următoarea: „Daily News” anunță din Petersburg: „Ca început al noii campanii în Carpați se poate aștepta o nouă luptă. Măcarhiei a așezat trupe puternice pe un front de 150 kilometri, în apărarea locurilor ce se găsesc spre ost dela Dukla. Lupta aceasta va hotărî campania din Bucovina și Serbia. Detasamentele rusești de reconaștere au dat peste un număr de dușman Spre ost dela Majóanka, de unde duc un drum bun de umblet în valea Prutului și spre calea ferată ce duc la Colomea, iar un alt drum duc spre Cărlibaba. Armata dela Dunajof lângă a este poziții austro-ungare și armata germană din Polonia”.

Despre știrile din România, ziarele bulgare din Sofia publică telegrame din Niș și Petersburg. În cari se spune că „Serbia s'a pregătit pentru că să împingă atacul trupelor austro-ungare. Conducerea armatei sârbești a înarmat pe toți oamenii, afară de orbi și săhiopi, dar deocamdată nu e nici decum orientată asupra planului armatei austro-ungare. Populația civilă a părăsit de mult localitățile pe lângă Drina și Sava”.

Despre stările din România, în legătură cu războiul, se comunică următoarele: Joi, în săptămâna trecută s'a redeschis camera. Ministrul de interne a depus proiectul de lege pentru controlul străinilor, purtarea armelor asupra spionajului etc. — Pe de altă parte s'a permis exportarea cerealelor din România, cumpărate acum câteva luni pentru Germania, iar Germania s'a învoit la transportarea a 20 milioane bani de argint, pe cari România îi lăsase să fie bctuți la o fabrică din Hamburg-Altona. — În zilele trecute toți directorii de ziare din București au fost invitați de ministru de interne Morțun, spre a i pune în curent cu unele fapte dela ordinea zilei. Intre altele directorii au fost rugați, ca, în aceste vremuri turbure, referitor la știri cu caracter alarmant, înainte de publicare să-i ceară lui informații.

Știri și telegrame

sosite în ultimele zile ale săptămânii trecute.

Din telegramele trimise în zilele din urmă, dela biroul de presă al prim-ministrului, dăm părțile mai de seamă după-urmează:

Vineri și Sâmbătă.

Starea luptelor în nordul monarhiei.

Budapesta, 28 Ianuarie. Din marele cartier general al nostru se comunică oficios. Pe valea de sus a râului Ung l'am scos pe dușman din pozițiile, pe cari acesta le ocupase pe înălțimile de graniță, de ambele părți ale pasului Uzok. Prin această am ajuns iarăși — după o luptă de trei zile — în stăpânirea unuia dintre cele mai însemnate pasuri din Carpați. Pentru stăpânirea acestui pas s'au dat în decursul campaniei lupte înverșunate, deoarece Rușii, cari îl țineau ocupat încă dela 1 Ianuarie, îl aparau cu cerebrie din pozițiile lor bine întărite și construite în rând, una după alta. Spre nord-vest dela pasul Uzok, precum și în valea râurilor Latorca și Nagyág luptele s'au încâ. — În Galiția de vest și în Polonia decurg din cauza zăpezilor mari numai lupte moderate de artilerie. — General Höfer.

Budapesta, 29 Ianuarie. Acum am curățit și valea râului Nagyág de dușman. Rușii, cari înaintaseră cu forțe mai mari până pe teritoriul ce se întinde spre nord de la Ökörmező, au fost siliți să-și părăsească ultimelo poziții. Am curățit Toraya și urmărind pe dușman am ajuns până la Wiekow, unde am început lupta cu trupele din urmă ale dușmanului. Pe înălțimile cari cad în nordul localității Vezérezálás și a Volșului Ruși au încercat din nou trimițând în foc noui sprți, ca să-și ocupe pozițiile principale pierdute, dar i-am respins, în timp ce le-am luat prizonieri 700 de soldați și le-am cuprins 5 mitralieze. — Pe celălaltă părți ale frontului din Carpați situația a rămas în general neschimbată. — În ostul văli râului Nagyág e liniște. — În Galiția de vest și în Polonia se desfășură lupte de artilerie precum și ciocniri mai mici. — General Höfer.

Budapesta, 30 Ianuarie. S'au permis încă mai mari. În Galiția și în Polonia au fost mai mult numai ciocniri mici de patrulare și unde a permis situația s'au desfășurat și câteva lupte de artilerie. — În Carpați i-am respins pe Ruși spre vest dela pasul Uzok cauzându-le mari pierderi. I-am respins apoi iarăși pe înălțimile de deasupra pasurilor când din nou prizonieri 400 de soldați dușmani. — În Bucovina e liniște. — General Höfer.

Războiul Turcilor.

Constantinopol, 28 Ianuarie. Din cartierul turcesc se comunică cu ziua de 27 Ian. următoarele: Pe frontul din Caucaz continuă a fi liniște. Vașorul englez de război „Doris” a încercat în 23 Ianuarie să debarca (să dea jos) trupe în apropierea portului Alexandrette. Focul bateriilor noastre de pe țarm i-a silit pe Englezi să se retragă, în timp ce au pierdut 5 morți.

Duminecă și Luni.

Luptele în Carpați, Galiția și Polonia.

Budapesta, 31 Ianuarie. Pe cea mai mare parte a frontului din Galiția și Polonia e liniște, cu deosebire de unele lupte scurte de artilerie. — Luptele violente, cari s'au dat în ultimele zile în Carpați au avut drept rezultat recucerirea înălțimilor din jurul pasurilor. — În luptele grele de o săptămână soldații noștri au luptat cu cea

mai mare tărie și vâjgoșie, cu toate că timpul era nefavorabil. Am învins pe deplin toate greutățile lășului, mai cu seamă zăpada cea mare, ajungând prin aceasta la rezultate foarte bune. Cu totul am făcut prizonieri peste zece mii de soldați ruși, cuprinzând 6 mitralieze. — General Höfer.

Budapesta 1 Februarie. Pe valea Dunăieșului și a Ridei artileria ambelor părți combatante a dezvoltat o vie activitate. — Artileria noastră, care a deosebit de mai multe ori focul cu succes și a ajuns și eri ținti. În urma efectului, pe care l'a avut focul artileriei noastre, artileria dușmană a trebuit să-și părăsească câteva bune poziții. Pe cele mai multe puncte ale frontului din Polonia se dau în răstimpuri lupte de artilerie. — În Carpați ziua a trecut în liniște. În Carpații păduroși decurge încă lupta pentru câteva poziții din apropierea pasurilor. — General Höfer.

Budapesta, 1 Februarie. „Budapesti Tudósit” anunță următoarele amănunte primite dela Comandamentul suprem al armatei: Trecătorile din sudul pasului Lupkow în Carpații păduroși, nu fost de multe ori acele, cari i-au ispitit pe Ruși, fapt, pentru care aceste trecători au fost cele mai espuse luptelor continue și violente, deoarece Rușii țineau foarte mult să le poată ocupa, asigurându-și astfel înțurca liberă în Ungaria. Mai cu seamă pasurile Uzok, Vereczke și Voyazkow și-au schimbat în ultimele luni de multo ori stăpânul. Terenurile, cari în preajma acestor trecători i atâta la nord, cât și la sud, sunt strălucite de numeroase tranșee în urma multelor lupte, cari s'au dat în jurul lor, așa că ori care atac în contra acestor trecători va trebui să se luptească de împotriva, ce i se face din aceste bune poziții. — După ce pe la sfârșitul lui Decembrie le-a succedat trupelor noastre, după o luptă vitejoasă de 4 zile, să smulgă din mâinile dușmanului pasul Uzok, ele nu trebuit totuși să se retragă dinaintea puterii covârșitoare a dușmanului pe o înălțime din apropiere. — Începând cu această zi pasul Uzok a rămas în mâinile dușmanului, cărui i-a succedat apoi ca să câștige tot mai mult teren atât pe valea râului Ung cât și în celelalte văi, cari duc înspre sud dela diferite pasuri.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Budapesta, 31 Ianuarie. Marele cartier german comunică cu data de 30 Ianuarie următoarele: Pe câmpul de operații dela vest, în luptele, cari s'au dat în 28 Ianuarie spre nord dela Neuport (în Belgia), Francezii au suferit mari pierderi. În Dună au căzut morți mai mult de 300 marocani și algerieni. Focul artileriei noastre l-a împedecat și eri pe Francezi ca să poată străbate pe văful Danei din dreptul farului.

Spre sud dela canalul Labasse (Franța) trupele noastre au recucerit azi noapte dela Francezi pozițiile, pe cari aceștia ni le luaseră în 25 Ianuarie, luând pe lângă aceea încă două tranșee dușmane prelungiri ale celor de mai înainte și făcând prizonieri mai mult de 60 de soldați francezi.

În partea de vest a pădurilor argonice trupele noastre au întreprins un atac în contra dușmanului, atac care a avut drept rezultat sporirea nu în măsură mică a teritoriului cucerit de noi. Am făcut prizonieri 12 ofițeri și 721 de soldați și au căzut în mâinile noastre 12 mitralieze și 10 tunuri de calibru mai mic. Pierderile dușmanului sunt grele. Vre-o 4—500 de morți au rămas pe câmpul de luptă.

Se pare, că regimentul de infanterie fran-

cz Nr. 150 a fost nimicit cu totul. Pierderile noastre sunt relativ mici.

Spre nord-est dela Verdun am respins atacurile de noapte ale Francezilor cauzând dușmanului pierderi grele. Spre nord-est dela Manovillet i-am acos pe Francezi din satul Angoment respingându-i în Bremenstre Localitatea Angoment am ocupat-o.

Pe câmpul de operații dela est: În Prusia ostia Rușii au atacat fără succes. Dușmanul a bătut cu tunurile capul podului dinspre est dela Darkhman, precum și întăriturile noastre din ostul lacurilor mazurieni. Încercările dușmanului de a ne ataca spre nord-est dela Löwentin au fost zadărnice de focul nostru. Am respins atacurile de noapte îndreptate de Ruși în contra noastră în regiunea Borzymowului, spre est dela Lovitz cauzând dușmanului pierderi foarte grele.

Berlin, 1 Februarie. Pe câmpul de operații dela vest. În Flandria decurg numai lupte de artilerie. Am cucerit singuratic tranșee dela Francezi la Cunchy spre sud dela drumul de țară Labasse-Bethun precum și la Carency, spre nord-est dela Arras. — Pe câmpul de operații dela nord: La granițele Prusiei ostice nu e nimic nou. — În Polonia, la Borzymow, spre est dela Lovitz, am respins un atac rusesc.

Marți și Mercuri.

Luptele din Carpați, Bucovina, Galiția, Polonia și Serbia.

Budapesta, 2 Februarie. În Galiția de vest și în Polonia s'a desfășurat eri o vie activitate războinică. Dropt rezultat al stărilor favorabile de pretutindeni au fost luptele și ciocnirile între trupele de pază, cari lupte și ciocniri ne-au asigurat în unele părți câteva succese locale. — În Carpați situația a rămas neschimbată, de când cu evenimentele din zilele din urmă. Spre vest dela Lupkow am respins un nou atac rusesc. În lupta, care s'a desfășurat în Carpații păduroși am făcut prizonieri 5 ofițeri și 800 de soldați dușmani, cuprinzând totodată 2 tunuri și 2 mitralieze. — În Bucovina nu e nimic deosebit. — Pe câmpul de operații dela sud (în Serbia) situația a rămas neschimbată. — General Höfer.

Budapesta 3 Februarie. Situația generală a rămas neschimbată. În Polonia pe cursul de mijloc al râului Pilțna am respins o încercare de egire a Rușilor. — În Carpați luptele continuă pe partea vestică a frontului. La mijlocul frontului luptă cu succes trupele nemțești și ale noastre. — General Höfer.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Budapesta, 2 Februarie. Marele cartier german comunică cu ziua de 1 Februarie: Pe câmpul de operații dela vest nu s'a întâmplat nimic deosebit. — Pe câmpul de operații dela est: Dela granițele Prusiei ostice n'avem nici o noutate. — Spre nord dela Vistula și spre sud-vest dela Mlava am scos pe Ruși în unele localități, ce ei le ocupase cu o zi înainte în fața frontului nostru. — În Polonia, spre sud dela Vistula am câștigat mai departe teren. — Spre sud dela Pilița am reînnoit atacurile noastre.

Budapesta, 3 Februarie. Pentru ziua de 2 Februarie cartierul general german a dat următorul comunicat oficial: Pe câmpul de operații dela vest nu s'a întâmplat nimic deosebit afară de câteva lupte de artilerie, cari s'au dat în diferite puncte ale frontului. — Pe câmpul de operații dela est: La hotarul Prusiei ostice nu s'au întâmplat vre-un eveniment important.

În Polonia, în regiunea Lipno și spre nord-est dela Sierpe au avut loc ciocniri de cavalerie. Ofensiva noastră înaintează spre sud dela Vistula. Comunicatele oficiale franceze despre evenimentele de pe câmpul de luptă, conțin în multe locuri neadevăruri ba chiar și scornituri. Înaltul comandament german nu dorește să se ocupe cu astfel de lucruri. Încât despre comunicatele oficiale germane fiecare are putința să le controleze.

Știri diferite.

— Guvernul olandez anunță, că englezii au închis canalul Suez.

— Guvernatorul Varșoviei a dat o ordonanță, prin care aștepte pe toți bștrânii, mai de parte pe femei și copii să părăsească orașul cât mai curând.

— Camera Turcei (casa țării), la cererea guvernului, a votat pentru cheltuieli de războiu suma de 10 milioane funți (230 milioane coroane). Guvernul turcesc a hotărât ca o parte din acești bani se va ridica numai în anul viitor.

— O foaie ungurească din Budapesta scrie despre numărul prizonierilor francezi, făcuți de Germani atât în războiul de față, cât și în cel din 1870/71. Numita foaie zice, că în 1870 Germania a luat dela Francezi 7,400 de tunuri, 12,000 de ofițeri și 370,000 de soldați. În războiul acesta însă, numai până la sfârșitul lui Decembrie (1914) Germania ar fi luat dela francezi 2,300 tunuri, 8,138 de ofițeri și 577,875 de subofițeri și soldați.

— În orașul german Magdeburg sunt mai mulți ofițeri englezi ca prizonieri. Aceștia într-una din zilele trecute au început să se joacă fotbal (cu o cotă sau mingă mare, ce-o aruncă cu piciorul) întrebându-și în loc de cotă până ce li s'a dat spre mâncare. Pentru acest fapt ofițerii englezi nu fost pedepsiți.

— Unu învățat olandez, cunosător în ale războiului spune, că intrădaga ofensiva atacului rusească a dat greș. Urmarea acestei greșeli va fi, ca și defonava (apăsarea) nu se va putea face după voia lor.

— Francezii nu facut socotala înaintării lor pe câmpul de războiu, din care se află că dacă vor munta tot așa ca până acum, apoi în anul 1923 (adecă peste 13 ani vor fi în Berlin...

— Guvernul Germaniei a optit, sub cea mai strictă pedeapsă, batjocorirea dușmanilor prin chipuri (caricaturi) prin foaie sau prin alte mijlocuri. „Cu cât mai sus și mai tare câte dușmanul, — zice guvernul german, — cu atât mai strălucită este izvoanda asupra lui“.

— Anglia chel uia până acum cu armata 25 milioane zilnic, acum însă, marindu-se numărul trupelor, cheltuielile de războiu ale Angliei se ridică zi de zi suma de 50 milioane.

— Muntenegru, dupăcum se spune, este amenințat rău de foamete. Pentru a-i veni în ajutor mai mulți bogățani din Londra s'au angajat să facă o colecție.

— Comisia de războiu, icsărcinată cu apărarea intereselor consumatorilor a ținut o consfătuire la Viena hotărând introducerea monopolului — atât în Austria cât și Ungarea, — pentru grâu și făină (Prin aceste măsuri se va împiedeca specula cea mare ce o fac gheștarii cu cele moi de căpetenie nutreminte. Monopolul făinii și grăului va fi ca și la tabac, sare etc., cari încă sunt monopolizate (cuprinse) de stat. Prețul lor va fi făcut de stat și nimenea nu-o va putea vinde mai scump).

— Soția ministrului-prezident Asquith al Angliei, vizitând frontul de luptă din Flandra eră cât pe-aci să fie strivită de-o granată, care a explodat în nemărginită apropiere de ea.

— Ziua nașterii împăratului german a fost prăznuită în Turcia ca o sărbătoare națională tur. ească.

— Foaia germană »Lokalanzeiger« din Berlin anunță, că la Cherbourg și Calais Englezii au debarcat (det jos de pe vapare) o mulțime de trupe noi. Până acum Englezii au adus în Calais 80,000 de soldați. S'au debarcat deasemenea și tunuri grele cu destinația pentru Labassée. Vapoarele engleze cari aduc trupele sunt însășite de torpiloare și vase de războiu (și se a putea lua lupta, la caz de atac).

— Dela începutul săptămânii acestea s'au înzăpezit plaurile și munții noștri din cauza ninsorii necontenite.

— La Maenloboche lângă Thield (partea Flandrei ocupată de Germani) s'a găsit sub o țiră de paie o pivniță, în care era așezat un telefon, lângă care stăteau 5 ofițeri francezi. Teleconul era în legătură cu crierul general francez, iar ofițerii aveau provizii pentru vr'o 3 luni. Telefonul a fost nimicit, iar ofițerii arestați.

— În Ungaria s'a pornit o vie mișcare pentru oprirea exportului de zahar. În urma acestei mișcări se așteaptă o ieștinire a șarului, deoarece Ungaria produce mai mult zahar decât consumă (folosește).

— Statul (pedepșirea cu moarte prin judecătoria militară) s'a declarat în ținuturile de sub comanda corpurilor de armată din Mostar, Ragusa, Sarajevo, Zagreb, Timșoara și comitatul Baci Bodrog (care aparține comando corpului de armată din Budapesta).

— Țarul a decorat pe generalul Jofre, comandantul șperei armatei franceze cu ordinul militar Sfântul George.

— Zărele aduc știră, că marele premiu Nobel pentru pace se va da anul acesta regelui Gustav al Svediei care a plănuțit întrevăderea dela Malmoe prin care s'a asigurat pacea între țările nordice.

— Foaia »Az Est« din Budapesta scrie despre o întâmplare, care era pe coste viața contelui Tisa. În urma mulțelor ploii s'a scufundat în Buda calea Albrecht, sărându-se și în zid putime de 8—9 metri înălțime. Tocmai în momentul sărării a trecut pe acolo contele Tisa cu automobilul. A scăpat totfără însă numai prin agerimea șoferului.

— În Sberia e se prezent un frig mare. Dupăcum, se spune, prizonierii austro-ungari și germani, — cari sunt duși acolo — sufer foarte mult în urma gerului siberian.

— Guvernul italian a publicat un ordin, prin care se ridică vama pentru făină, grâu și alte cereale, începând cu ziua din 1 Februarie până la 30 Iunie. Tarifele căilor ferate încă au fost reduse la jumătate.

— În decursul luni Ianuarie s'au refugiat în Brașov la 2080 de Bucovineni. Intre ei sunt mai multe case de funcționari, cari împreună cu familiile lor au rămas în Brașov, conform ordinului primit dela căpeteniile lor din Bucovina.

Știri din România.

— Regina Elisabeta a României a dăruit primăriei orașului Durtea de Argeș (unde e înmormântat regele Carol) suma de 70 mii de lei pentru iluminarea orașului. Bătrâna Regină aci își duce viața în liniște, singură, în apropierea mormântului ei drag, făcând fapte nobile și ajutând pe cei nenorociți.

— Foaia »Dimineața« din București scrie că legăturile româno-bulgare sunt foarte bune. Intre ministrul României din Sofia și guvernul bulgar se urmează tratative (consfătuiri), din care se poate vede că Bulgaria și România vor de-

veni cele mai bune prietene. România nu este împotriva Bulgariei. Știri deasemenea nici bărbaili cu rapundere din Bulgaria nu sunt contra planurilor naționale ale României.

— Foile din București scriu, că părintele Lucaciu a plecat la Roma. Scopul acestei călătorii nu se cunoaște încă.

— Sărbarea zilei de 24 Ianuarie anul vechiu (când se prăznuiește unirea Moldovei cu Muntenia) în București, se va face în acest an de către societatea »Tinerimea Română« în unire cu »Societatea ortodoxă națională a femeilor române«, Cei mai valoroși bărbai ai culturii și artei române vor contribui la reușita acestei Sărbări. Deasemenea învățatul neamului Barbu Delavrancea va ține o vorbire cu această ocazie.

Cătră cetitori.

Aducem o sinceră mulțumită tuturor acelora, cari ne-au cășugat abonați sau au contribuit la lășrea foii noastre. În acelaș timp facem cunoscut, că toate abonamentele vechi sau nouă sunt reulate, astfel că fiecare trebuie să-și primească foaia în deplină regulă. Până alu delă sărbători încoace sau mai întâmplat câte, unele întârzieri, din cauza marel ingramădri, pentru ceace ne rugăm să nu ni se iee în nume de rău. Dar de prezent am ajuns iarăș cu totul în curent, astfel, că de acum încolo orice dorință sau comandă se rinduște în aceeaș zi, ca și mai înainte.

Numeri de probă din foaie trimitem la dorință, cu plăcere oricui. E destul a ni se cere pe o carte postala. Abonarea se poate face cu încredințat la fiecare lună. Prețul o în bagatel de 4 cor. 40 bani pe an și 2 cor. 20 bani pe o jumătate de an. Abonații cei noi primesc gratuit și un calendar de pă etc.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purtarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceice ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le putem implini dorința. Purtarea la astfel de socotele, cu sutele de restante, ne ar incurcă și îngreună administrația din cale afară de mult. Doar pentru astfel de restante ar trebui purtat cărți deosebite, și să se trimită la vreme alătea scrisori și provocări — știm din pășanii, — cari spese de multeori întrec suma de 2 cor. 20 bani.

Toți abonații sunt rugați, — când trimit bani, cer schimbarea adresei, scriu ceva la foaie sau fac orice fel de întrebări, — să scrie negreșit numărul de pe fașia, sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră în multe privințe, atât când e vorba de bani, cât și la altfel de publicații ce ni se trimit. Iar abonații cei noi încă să scrie, că ei numai acum abonează foaia întâiu.

»Calendarul Poporului« se expediază acum zilnic tuturor acelora, cari mai comandă. La început n'am putut răzbi cu trimiterea tuturor comandelor, de aceea au mai fost unele întârzieri, dar a um am trecut peste greul lucrului. N'am trimis însă și nu putem trimite pentru aceia, cari au comandat dela 1—6 bucăți, dar deaș, ca să le plătească când le vor primi la poștă. Asta nu se poate, fiindcă costă prea mult poșta, ceace am spus de alătea ori. Cine comandă mai puțin de 10 exemplare, trebuie să le plătească înainte cu 40 bani bucata, iar 5 bani deosebit pentru poșta la fiecare calendar. Amănunte vezi la pagina 7.

Moș Ion Roată.

De Ioan Creangă.

II

Între țărani frunziși, cari au luat parte împreună cu boierii, cu Episcopii și cu Mitropolitul țării la „Divanul ad-hoc” (adunarea, care a hotărât unirea) din Moldova, în 1857, era și moș Ion Roată, om cinstit și cuviincios, cum sunt mai toți țărani români de pretutindeni. — Numai atâta, că moș Roată, după câte văzuse și după câte pășise el în viața sa nu prea punea temei pe vorbele boierești, și avea gândire la limbă; adică, spunea omului verde în ochi, fie cine a fi, căld îl scormolea ceva la inimă. — Așa o țărani: nu prea știe multe. Și moș Ion Roată fiind țărani, cum v'am spus doși se învrednicise a fi acum printre boieri nu avea ascunzături în sufletul său.

În „Divanul ad-hoc” din Moldova, erau boieri de toată mână; și mai mari și mai mici, și mai bătrâni și mai tineri, și mai învățați și mai neînvățați, cum îi opacase simplul. — Între aceștia din urmă, erau de-at-de bătrânul Alecu Forăscu, potecă și Tololoi, Grigore Cuza, și alți câțiva de-al-de aceștia, cari, fiindu-se de obiceiurile strămoșești, în toate străbătorile ascultau cu evlavie slujba bisericăscă dela început până la sfârșit, cântând și cîntînd la strună de avalma cu dascăli și proști biserică; iar la zile mari, ca să le ținească veselia, împărțeau bucată de pâine cu orfanii, cu văduvele și cu alți nevoiași cum apucase din părinți. — Atâta-i ajungea capul, atâta făceau și ei pe vremea lor. Dumnezeu să-i erte și să-i odihnească, unde-or fi acelu, că bune inim aveau.

Dar să ne întorcem iar la „Divanul ad-hoc”. Aici era în toate adunările de felul acestora se făcea vorbă multă; și era lucru firesc să se facă, fiind luptă între timpul de față și cel trecut pentru cea mai dreaptă cauză a neamului românesc: „Unirea”, sfânta Unire!

Boierii cei mai tineri, c'osouși de mici în străinătate numai cu franțuzeasca și nemțuzească și nemțezească, erau cârtitori asupra trecutului, și cei mai guralivi totodată. Vorba, portul și apucăturile bătrânești nu le mai venea la socotelă. Și din aceasta pricină unii, în aprinderea lor, numeau pe cei bătrâni: „rugini învechite, islicari, strigoi”, și câte le mai venea în minte, după cum le țera și creșterea; și învățați nu-a?...

Nu-i vorba, că și năstăngia unor bătrâni era mare. Uneori, când se mâniiau, dădeau și ei tinerilor câte un ibrișin pe la nas, numindu-i „bonjuriști, dușii, pantal-nari, oameni smintiți la minte și ciocoi înfumurați, lepădați de lege, stricători de limbă și de obiceiuri”. — În așa împuncisare de idei se aflau boierii bătrâni cu tineretul din „Divanul ad-hoc” al Moldovei. — Cu toate că și unii și alții erau pentru „Unire”. Numai atâta, că bătrânii voiau „Unire” cu tocmală, iar tinerii „Unire” fără socoteală, cum s'a și făcut.

Toate ca toatele, dar mare luptă aveau unii dintre boierii tineri cu cuccul Alecu Forăscu, care, una două, îi tolcănea muștrându-i:

Ba că „nu vorbesc drept românește, ci au împetrit și graiel strămoșesc, de nu-i mai înțeleg nimic; ba că „face omul cu cineva o țărășie cât de mică, și tot urmează învieala între părți; iar nu așa cu ochi închiși; căci dacă n'ai carte, n'ai parte, scurtă socoteală”; și că „de când cu străinătatea, v'ați instrăinat și legoa, și limba, și inima, și chiar dragostea sâtenilor; și după nepăsarea și risipa ce o facem, zvârlind banul pe lucruri de nimica, puțin mai avem de instrăinat, și nu-l departe vreme aceea, pe cât văd eu”. — Întrebați pe bieții nemernicii de sâteni, să spuie ei, dacă mai cunosc cine le e stăpân. Au rămas ca niște câini ai

nimănu, sârmanii oameni! Cine se scoală mai de dimineață, acela o mai mare în sat la ei, de; horopsește și i țuhăiește mai rău de cât pe vite! Ciocozmul și străinii să trăiască, și lasă pe dâșii, că ne scot ei la covrigi”; ba că „vai de țara care ajunge să o puie copii la cale; ba ce „vorbă multă sârăcia omului”; și, dacă îi treaba de așa, facă ei ce-or ști, că el mai bine se duce acasă, că-i plouă caii în spate și i stau vitele cu oinșii la stele, din picina slujilor cărora puțin le pasă de munca stăpânului”. Și câte și mai câte năzdrăvăni de-al de aceste... Las pe bătrâni să te descante și să te judece ei în legă lor, că nu-ți mai trebuie alt papă...

Și iaca așa cu de-al-de cuconul Alecu Forăscu. — Acum vine alta la rând. Într-una din zile, cum vorea frumos un boier dintre cei tineri, iacă și moș Ion Roată sare cu gura:

— Aveți bunătatea de vorbiți mai moldovenește, cucoane, să ne dumerim și noi; căci eu unul, drept vă spun, că nu pricep nimica, păcatele mele!

Un oarecare boier întimpină atunci pe moș Roată, zicându-i cu glas poruncitor și răutător: Da ce nevoie mare o să înțelegi tu moșule! Tacă-ți limba, dacă ai venit aici, c'apoi întorec-ne vom noli acasă, și helbet! nu și-a luat nime din spate, ce știu eu. Auzi, obrăznicie? Tu cu optzeci de mii de fâci de moșie, și el un ghiordan, o'un petic de pământ, și uite ce gură face alătura de mine!...

Moș Roată simțindu-se lovit până în suflet răspunde atunci cu glas plângător:

Dar bine cucoane, dacă eu va fost cu plăcere să pricepem și noi câte ceva din cele ce spuneți dumneavoastră, de ce ne-ați mai adus aici, să vă bateți joc de noi?! Ei, cucoane, cucoane! puternic ești, megieș imi ești, cu razeș ca mă gâșce, și știu bine că n'are să-mi fie moale, când n'oi întorec acasă, unde mă așteaptă nevoile. Dar să nu vă fie eu supărare, în palmole acesto țărănești ale noastre, străpunse de polomidă și pline de bățături, cum le vedeți, vă țin pe dumneavoastră de-atâta amar de vreme, și vă fac de huză și de bine; și mai mult decât atâta; orice venite, în țara asta este oplot de dumneavoastră, și-l priviți cu nepăsare cum ne euge sângole, și tăceți și-l îmbrățoșți! Numai noi vite de muncă, vă suntem dragi ca ca sarea în ochi... Din moșiei, din ghiordani și din dobitoși nu ne mai scoateți! Dumnezeu să ne ierte, și ne iertați și dumneavoastră, cucoane, dar cu ndevărat, așa este: v'ați deprins a lua focul totdeauna cu mânilo noastre cele moșicești... și tot noi cei horopși!

— Sfânt să-ți fie rostul măi Ioane, că și vorbit din durere, răspunse atunci cuconul Alecu Forăscu; și sună fericit, că stai alătura de mine. Decât un bonjuriat c'o mână de învățtură, mai bine un țărani cu un car de minte.

La aceste vorbe, mulți dintre boieri s'au simțit atinși; cel cu pricina a rămas opărit. Iar coloneiul Alexandru Cuza a dat mâna prieteneșle cu moș Ion Roată.

În sfârșit, după multe desbateri furtunoase urmate în „Divanul ad-hoc” s'a încuviințat „Unirea” și apoi Deputații s'au întors fiecare pe la vetrele lor.

Peste câțiva ani după aceasta, trecând Cuza-Vodă spre București, a peosit la Agiud unde l-a întâmpinat o uulțime de lume, ca pe un Domnitor.

Pîntre lumea ce se înghesuia, cu treabă fără treabă, iaca se zărește o hârtie falfăind pe, deasupra capeteki mulțimei, în vârful unei prăjini. Cuza-Vodă, înțelegând că tre ue să fie vre-un suflet ocejșit, face semne să se deschidă calea. Și când colo, un țărani bătrân cade în genunchi dinaintea Domnitorului, sărutându-i mâna, cu lacrimile în ochi, și dându-i o hârtie

scriasă pe toate fețele.

— Ho, he! moș Ioan Roată, prietenul și tovarășul meu cel vechiu din „Divanul ad-hoc” lucru negândit! Bădică-te, moș Ioane, și spune fără sială, ce durere ai? Ț-a făcut cineva vr'un neajus?

Moș Ion Roată văzând că după atâta ani de zile nu l-a uitat colonelul Alexandru Cuza, și că l-a primit cu atâta bunătate, a început a plânge cu hohot și a-l ruga să-i citească hârtia.

Vodă fiind gata de plecare, și văzând că hârtia lui moș Roată cuprinde multă polologie, zise cu blândețe:

— Spune, moș Ioane, din gură, ce ai de spus, că mai bine am să înțeleg.

Atunci moș Roată viindu-și în sine, începe a se jelul cum urmează:

— Luminarea Voastră!

De când cu pătutul de „ad-hoc”, n'am mai avut zi bună cu megieșul meu cel puternic, stăpânul unei moșii foarte mari, pe care-l cunoști Măria Ta. N'am gândit, nenorocitul de mine, că dumnealui, un boier așa de mare, putred de bogat și cu învățtură, să-și puie mintea cu unul ca mine, de la niște vorbă nesocotite ce le-am zis și eu atunci într'un necas. Numai Dumnezeu să-i dea sănătate și bine, dar amar-nic m'a lovit în avere și în cinste. Crede Măria Ta, că nici eu n'am fost așa de are, între cei de-o seamă cu mine. Dar de cum am ajuns acasă, goană și prigoană pe capul meu, din parlea boierultotui, în felul:

Întâi și întâi, a pus înadins pe feciorii boierești să-mi ouato pricină, și să mă aducă la apă de lemn; și aceștia, ca oameni fără judecată și pizmași, făceau toate chipurile, sau să deadreptul sau prin alții, cum să den vitigoarole mele măcar d'un pas pe moșia boierească; și apoi sub cuvânt că nu făcut stricăciune, să-mi le p ată ucide fără nici o cruțare; și astăzi împuseă-i porcii; măino vacilo și boii; poimăne cățorii; în aită zi în-i oilu dinapol cu grămada și du-lo la curte, și poști închipui Măria Ta cu urgie grozavă eră pe capul meu!

Văzând eu dela o vreme că nu mai încotenză cu jafurile, mi am luat inima n dinși, și m'am dus la boier să mă jeluiesc. Și boierul, în loc de un cuvânt bun m'a scuiat drept în obraz, de față cu slujilo sale și cu alți oameni ce se aflau atunci la curte, încât am crezut că a căzut cerul pe mine, no rușinot! Ba încă m'a și amenințat, că altă dată, de mi-a mai călă piciorul în ograda boierească, are să porncocască să mă întindă la scară și să mă bată cu biciul! Și cu rânduiala asta, Măria Ta, în câțiva ani de zile m'au calicit cu desăvârșire, și mi-a rădicat și cinetea, care pentru mine, a fost cel mai scump lucru.

Cuza-Vodă a stat neclintit, și s'a uitat țintă sa moș Ion Roată, cât a vorbit el. Și când a isprăvit vorba, Vodă i-a pus două fișcuri de napoleoni în mână, zicându-i cu bunătate:

— Ține, moș Ioane, acest mic dar dela mine, și întimpină-ți nevoia, de azi pe mâine, cum te-a lumina Cel de Sus. Iar pe boier, lasă-l în judecata lui Dumnezeu, căci „El nu bate cu ciomagule”.

Lui moș Ion Roată i-se umplu din nou ochii de lacrimi, și sărutând mâna lui, Vodă zise ca semn de mulțumire, zice oftând:

— Dar cu rușinea ce mi-a făcut, cum rămâne Măria Ta?

— Cu rușinea iaca așa rămâne, zise Cuza-Vodă, sărutându-l și pe un obraz și pe altul, în fața mulțimei adunate acolo. Du-te și spune sâtenilor dumitale, moș Ioane, că pe unde te-a scuiat boierul, te-a sărutat Domnitorul țării și ț-a șters rușinea.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 28 Ianuarie n.

Mulțamită. De la comanda militară din Sibiu ni se trimit spre publicare următoarele: Comunitățile bisericăști din loc su acordat în mod foarte preventiv iragirea clopotelor, în mod gratuit, pentru soldații cari au murit aici în urma vulnerării sau a îmbolnăvirii. În serviciul făcut patriei sub dușta războiului — pe lă u ceeace comanda militară din Sibiu își exprimă mulțamită în numele serviciului pe cainalt. *Ioan-novi i*, colonel.

Un rănit care vede tot verde. Un s. l dat a fost lovit într-una din luptele date drept în frunte de un glonț. Glonțul a ieșit prin ceafă, — omul însă n'a murit. Atât a băgat de seamă că tot ce vedea era verde. Fiind dus la spital a spus că nu are nici o durere, dar toate lucrurile le vede numai în verde.

Soldați morți în Sibiu. În zilele din urmă a reposat în spitalul garnizoanei din Si-

biu următorii soldați: Glonțul *Ioan Gabor* dela regimentul 22, compania 2-a; s'a născut în Pocs Cristur, comitatul Murăș Turda; a fost înmormântat în 31 Ianuarie n. după ritul evangelic reformat. — Infanteristul rez. *Nicolae Apolzan* dela reg. 31; s'a născut în Ocna-Sibiului; a fost înmormântat în 1 Februarie n. după ritul bisericii gr.-or. — Infanteristul rez. *Simion Lupu* dela r.g. de honvezi 23; s'a născut în Sebeșul-săseac; a fost înmormântat în 3 Februarie n. după ritul gr.-or. — Glonțul *Ioan Eisner* dela reg. 31; s'a născut în Weilchenstein (Austria de jos); a fost înmormântat în 5 Februarie n. după ritul romano-catolic. — Infanteristul rez. *Teodor Pancer* dela reg. 82; s'a născut în Ghierghia-Bekăș; a fost înmormântat în 6 Februarie n. după ritul gr. c. — Tunarul *Vasilie Pagaciu* dela reg. ge artilerie grea Nr. 12; s'a născut în Tușin (comit. Cojocna); a fost înmormântat în 6 Februarie n. după ritul bisericii gr. or.

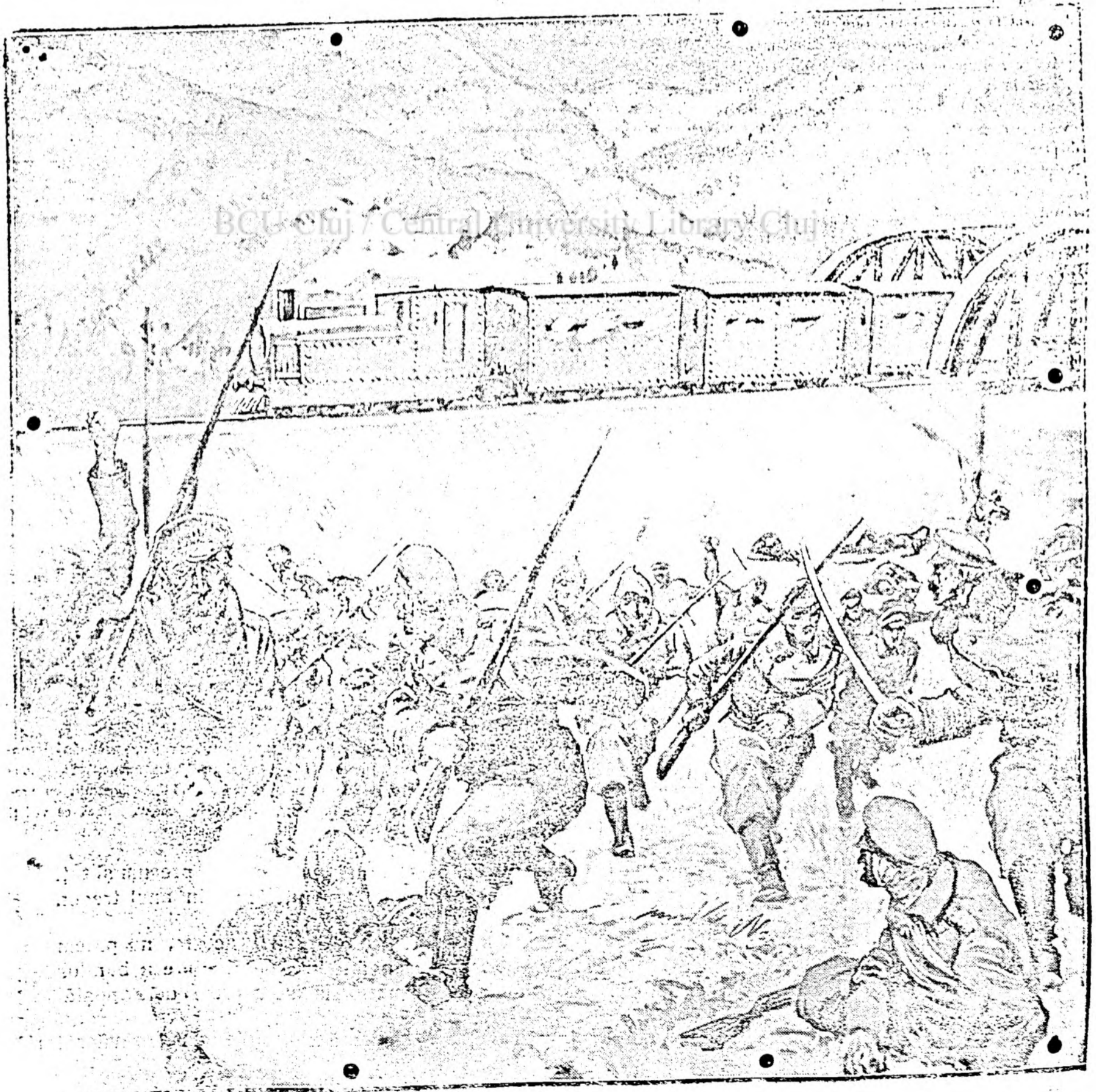
Caz de moarte. Marța trecută a fost înmormântat în Sibiu tinărul culegător-tipograf la Tipografia Arhidiecezană Horia Dopp fiul

fostului preot gre-cat în Frâna. Răposatul era un lină leștept și sârguincios, dar moartea i-a cu mat fru' vieții în frageda etate de, abia 20 ani. — Odihnească în pace!

Populația României după județe (comitate). După socotă-lile din 1912, populația României pe județe este următoarea: Argeș 242.917 locuitori; Bacău 232.951 loc., Brăila 181.533, Buzău 277.977, Botoani 197.404, Constanța 209. 571, Covurlui 191.799, Dolj 436.449, Dorohoi 184.382, Dâmbovița 258.878, Faleiu 108.396, Gorj 200. 371, Iași 212.669 Ifov 681.759, Ialomița 242.848, Mehedinți 295.474, Muscel 135.216, Neamțu 669.849, Olt 171.086, Prahova 389.014, Putna 181.382 Roman 128.165, Romanați 248.600, Râmnicul Sărat 63.937, Suceava 151.147, Tecuci 142.384, Tutova 129.819, Teleorman 297.470, Tulcea 170.859, Vaslui 128.804, Vlașca 259.305, Valcea 232.611. Total 7.234.919 locuitori. Din aceste date ve vede, că județele cele mai populate sunt: 1 Ilfov, 2 Dolj 3 Prahova, 4 Teleorman, 5 Mehedinți, 6 Buzău, 7 Vlașca, 8 Dâmbovița. Toate aceste 8 județe au peste 250.000

Un tren panșerat în Carpați.

— Vezi descrierea chipului la pagina 6 —

locuitori, Cele mai mici județe ale țării sunt: 1 Fălciu, 2 Roman, 3 Vaslui, 4 Muscel, 5 Tecuci. Toate aceste 5 județe au sub 150.000 locuitori, Restul județelor au între 150.000 locuitori.

Mulțămă publică. Vrednicul fruntaș și episcop al comunei Riusadului, Nicolae Vestemean cu soția sa Stana, s'au văzut îndemnați a dărui pentru biserica noastră suma de 1200 coroane. Din suma aceasta pentru 1000 cor. s'a ridicat un podișor, iar pentru restul de 200 coroane s'au pre urat două icoane împărățești în biserică. Bunul Dumnezeu le lungesea firul vieții acestor marinimoși.

Cuu se vând aeroplanele. Gazeta franceză »Aerophile« a publicat de curând cum se vând aeroplanele. Biplanele sunt mult mai scumpe decât monoplanele. Cel mai scump monoplan costă 30 mii de lei. Cel mai ieftin biplan se vinde cu 60 de mii lei. Prețul mijlociu al unui aeroplau, fără motor, este de 10—5 mii de lei; împreună cu motorul prețul său este între 20—30 mii lei. Firește să găsească motoare și mai scumpe. Cu toate acestea aeroplanul, lu ce privește eficiența între automobile. Dacă va putea concura cu automobilul și în ceea ce privește siguranța, nu mai încapă îndoială că mașina de zburat are să fie cel mai bun mijloc de călătorie.

Pașaportul pentru vama raiului. În »British Museum« din Londra se păstrează un document foarte interesant, care nu prea e cunoscut. Este un pașaport-certificat dat unui român ca să-i garanteze intrarea în țară. Înta fiul lui făcut după un pergament el von: »Măcar, cu mila lui Dumnezeu arhiepiscop al Chiocului și al Halesului din Sfânta Rusie, ne îndreptăm către stăpânul și prietenul nostru Sfântu Petru, portar al raiului lui Dumnezeu cel Atotputernic, ca să-l înștiințăm, că a murit azi prințul Teodor Vladimirovsky. Tot odată îl rugăm să-l bage numădecât fără întârziere, întru împărăția Domnului. Noi l'am iertat în toate păcatele săvârșite, cu gândul s'au cu fapta și l'am binecuvântat. Astfel nu mai e nici o pricină care să-i împiedice liberă trecere. Drept aceea am întocmit pașaportul acesta pe care îl am dat la mână. Dat și făcut în Sfânta noastră mânăstire a Chiocului, în a 21-a zi, cea din urmă a anului mântuirii 1341-«.

Invățacei dela meserii pot fi scutiți de școală. O ordonanță a ministerului cultelor în înțelegere cu ministrul de comerț admite, ca în caz, că învățaceii dela meserii sunt de nepărată trebuință în stăbănele lor să fie pe durata războiului scutiți dela cercetarea școlii de învățacei.

Amânarea alegerilor dietale. Dupăcum se știe, la 1 Iunie se implinesc 5 ani de când s'au săcut ultimele alegeri dietale, astfel că acum ar trebui să se facă alegeri noi. Din Budapesta se anunță însă, că guvernul pregătește un proiect (plan) la lege, prin care să se prelungească mandatul dietei es acum, că e se ispiăvește la 1 Iunie, până după războiu. — Nu-i nici un rău! Cel puțin se mai amână gălăgia obicinuită la alegerile de deputați! Și apoi să mai sperăm și aceea, că în viitor vom avea mai altcum alegeri ca în trecut!

Explozia unor mine plătitoare. O știre, senzuață, din Turnu-Severin anunță! Zilele trecute o groaznică detunătură s'a auzit în orașul nostru. Locuitorii au ieșit de prin case vorbind și judecând în fel și fel de chipuri groaznică detunătură. Dela autoritățile în drept, am aflat următoarele: O mină plătitoare rusească a scăpat din dreptul satului sârbesc Sib, care e în apropierea canalului dunărean »Porțile de

fier«. Un vapor rusesc aflat la Cladova observând trecerea minei și luând direcția înspre ap-le românești, s'a luat după dânsa făcând încercări spre a o pescui. Mina însă n'a putut fi pescuită și intrase deja în apele noastre, fiind dusă de curentul apei la locul de amatic al vaselor austro-ungare. — Vaporul rus dând alarmă, tot personulul vaselor ancorate (acățate) la »ernatic«, au debarcat (s'au dat jos) eșind pe mal. — Mina intrând între două șlepuri de care s'a ciocnit, a făcut o groaznică explozie, sfărâmand și scufundând trei șlepuri mari austro-ungare. Fochistul Gheorghe Curigan, de pe vaporul, »Gyula« al navigației ungare, ancorat în apropierea șlepurilor scufundate, ieșind pe puntea vasului a fost lovit în cap de o bucată de fier, ce sbura prin aer din sfărmiturile celor trei șlepuri, omorându-l pe loc. Un adevărat pelerinaj a fost în locul unde s'a produs groaznică explozie.

Păza bună, trece primejdiă rea. Unii oameni au uratul obicei, când sunt în tren, să scoată capul pe fereastra vagonului. Alții se așază pe scară și cu mâinile prinse de fiare, se apleacă cât pot în afară, ca să vadă înaintea sau în urma trenului. Toți aceștia uită, că în cale pot întâlni poduri de cale ferată, cu parapetele foarte apropiate, și că pot fi uciși la moment. Iată câteva pilde trase din viață. Săptămânile trecute, un biet stăean tânăr, scoase capul pe fereastra vagonului; dar s'a trecut mult timp și el s'a pomenit lovit în grozitor de un stâlp care se afla nu departe de linie. Sătenul a fost ucis la moment. Anul trecut în timpul mobilizării, dintr-o rezervă chemați să și

facă datoria câțiva s'au urcat pe acoperișul vagoanelor, însă n'au putut ajunge cu bine, la locul scoborării, căci au fost uciși de legăturile unor poduri de cale ferată. Sunt atâtea la număr pătaniile nenorocite a e oamenilor, că s'ar putea scrie cărți întregi despre ele. Din aceste pătani, oricine poate învăța să fie mai băgător de seamă, ca să-și poată cruța viața, atât pentru binele lui, cât și pentru acela al familiei și al țării sale. De aceea și Românul înțelept bine a zis când a zis că: »Paza bună, tece primejdiă rea«.

Un tren panșerat în Carpați.

Vezi chipul la pagina 5. —

Sunt nenumărate încercările făcute de Rușii ca să pătrundă în Ungaria. Dar totdeauna au fost respinși înapoi cu pierderi mari. Așa de pildă, în săptămânile trecute două batalioane de Ruși au fost respinse pe valea râului Ung cu ajutorul unui tren panșerat (tren îmbrăcat cu fer). În acest tren s'au așezat o trupă austro-ungară cu 6 mașini de pușcat, pe cari le-a slobozit asupra Rușilor când a ajuns trenul în dreptul lor. Amândouă batalioanele rusești au fost cu totul nimicite, iar cei câțiva rămași în viață au luat fuga. Chipul nostru ne arată momentul când focul din mașinile de pușcat e mai vehement, iar Rușii nu știu în cotro să apuce, fiindcă din apropiere li mai luase la întă și o trupă de infanterie de-a noastră, care pornea în »șarm linie« spre ruși.

Spre orientare.

Călindearul Poporului pe 1915

a apărut

și s'a început expediarea lui tuturor acelor, cari l-au comandat. Partea cea mai mare s'a trimis deja, iar câțiva puțini îl primesc în zilele acestea.

Călindearul cuprinde mult peste 100 de diferite chipuri.

Printre care: dela asă-inarea moștenitorului nostru de tron, dela moartea Regelui Carol, fotografiile la diferiți bărbați fruntași ai României, fotografiile tuturor generalilor și conducătorilor mari de seamă ai armatelor austro-ungară și germană, vederi de pe câmpul de luptă, etc. etc.

apoi

mapa Europei, Aziei, Africei, lumea toată, mape de pe toate câmpurile de războiu din Galizia, Polonia, Belgia, Franța și Serbia.

De aceea ne adresăm către toți cetitorii noștri, atrăgându-le atenția, ca să nu-și cumpere călindear până când nu vor vedea »Călindearul Poporului«, care cuprinde toate amănuntele despre războiul din anul acesta, dimpreună cu cele mai interesante chipuri războinice etc. etc.

Cine a văzut și a cumpărat călindearul nostru în anul trecut, s'a putut din destul convinge despre cuprinsul lui bogat, astfel că orice vorbă e de prisos. Mai amintim numai atât, încă anul acesta călindearul nostru iarăși va surprinde pe oricine prin bogăția lui, în comparație cu prețul aproape de nimic: 40 bani pro exemplar și 5 bani porto. Fi-ți deci în așteptare până ce vedeți »Călindearul Poporului« pe 1915. Tot așa spuneți și la alți cunoscuți!

Ceice comandă 10, 20, 50 sau mai multe bucăți, precum și toți revânzătorii, primesc rabatul cuvenit, ca și în anul trecut.

Din cauza stărilor războinice din anul acesta, nu putem da calendarul decât pe lângă trimiterea înainte a banilor sau să se plătească pachetul la scoaterea dela poștă.

Cine vrea să vândă calendare să ceară condițiile pentru revânzătorii!

Nicolae Pirat

„ANDREIANA”, Institut de credit și ec. n. soc. p. acții în Râșinari.

Convocare.

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii „Andreiana” societate pe acții în Râșinari — se convoacă prin aceasta la

a 4-a adunare generală ordinară

pe Miercuri la 24 Februarie st. n. 1915 (11 februarie st. v.) la orele 4 p. m. în localul școlii cu următorul

Program :

1. Deschiderea adunării generale și constituirea.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere asupra bilanțului a 1914.
3. Impărțirea profitului curat în sumă de 8517 Cor. 39 fl.
4. Darul absolutivului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și al comitetului de supraveghiere pe anul 1915.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un period de 3 ani.
7. Închiderea adunării.

Notă: Acel domni acționari cari voesc a participa cu vot la adunarea generală sunt poziți a-și depune acțiile cu 3 zile înainte de adunarea generală, precum și de denunțarea de pl-nipotență, la casa Institutului în Râșinari.

Râșinari la 24 Ianuarie 1915.

2035

Direcțiunea.

„ANDREIANA” takarékos és hitelintézet részvénytársaság Resináron.

Meghívó.

A resinári „Andreiana” takarékos és hitelintézet részvénytársaság t-ek részvényesei ezen a Sz-rdán f. évi Február hó 24-én d u 4 orakor, az iskola épületében megtartandó

4-dik rendes közgyűlésre

egybehivatnak.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása és megalkulása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1914 évi mérleg felett.
3. A 8517 Kor 39 fl. tisztá nyereség felosztása.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése.
5. Az igazgatói és felügyelő bizottsági tagok számára az 1915 évre szóló jelelési jegyek megállapítása.
6. A felügyelő bizottság megválasztása 3 évre
7. A közgyűlés bejárása.

Jegyzet: Azoo részvényesek kik a közgyűlésen szavazati joggal résztvenni óhajtanak, felhivatnak, hogy részvényüket valamint a meghatalmazásukat a közgyűlés 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztáránál Resináron letétbe helyezni.

Resinár, 1915 évi Janár hó 24-én
Az igazgatóság.

Dela primăria comunei Oltfelsebeș

Nr. 110/915 prim. com. 2021

Publicațiune.

Se publică cum că pășunatul de munte pentru oi din muntele „T. tarul” al comunei Oltfelsebeș (Sebeșul superior) de pe vara anului 1915 să va vinde în licitațiune publică la 7 Februarie a. c. p. m. la 3 ore în cancelaria comunală

Prețul strigării 300 Cor.

Conțițiunile mai deaproape să pot vedea la subscrisa primăriei comunale.

Oltfelsebeș, la 25 Ian. 1915

Primăria comunală.

Se caută

un teolog pentru o parohie de clasa II. Respectivii pot avea și pregătiri de clasa III. Condiții favorabile de căsătorie. Reflectanții în timpul cel mai scurt să adreseze scrisorile la administrația „Foi Poporului”, de unde se vor trimite la locul destinat.

2033

Arândare de pășunat.

Biserica evanghelică A. B. din Ruși (Râșz. u. p. Szilimic-Szilindek) arândează prin betațiune publică, care se va ține **Duminică în 7 Februarie n 1915**, la 3 ore după amiază, în școala evanghelică din loc, pășunatul din „ibisele” în mărime de circa 180 jugăre. Arândarea se face pe timpul din 16 Martie 1915 până la 31 Decembrie 1917, eventual spre liberă folosință pe un timp de 10 ani.

Prețul de strigare e 2600 coroane Valu 10%. Comuna bisericance, își rezervă dreptul a alege dintre oferenti pe care îi va conveni mai bine. Condițiile mai deaproape se pot vedea în cancelaria oficiului parohial evanghelic.

Ruși 24 Ianuarie 1915.

Presbiterul evanghelic A. B.

Anecdote
de
Teodor V. Borza
Prețul 80 bani.
Se pot procura dela
Administrația
Foia Poporului

Mare succes

au inseratele în „Foia Poporului” unde sunt celtite de mii de persoane de pretutindena din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratice sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația

„FOIA POPORULUI”

Birou de informații în Budapesta!

Dau informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Dau informații referitor la rugăre trimise la ministerii ori Curie. Urges rezolvarea cauzelor, rog rezolvare favorabilă. În cauze de congrui, cauze învățătorești, de licenții ori în cauze de mișie etc. dau deslușiri grabnice și sigure. Celor cari vin în persoană la Budapesta le stau la dispoziție ca conducători și talmaci.

Căști informații despre soartea elor de pe câmpul de luptă.

Mijlocos tot felul de vânzări și cumpărări, precum și de motoare, mori, și alte mașini. Recomand spre cumpărare o invenție nouă: moară cu 2 petri și site, — ce se poate mână cu un cal ori cu mâna și face la zi 100 kg. făină fină. Prețul 320 Cor. Trimis gratuit ota-longe.

L. Olariu

Budapest II. Pálffy u. 1, I. 6.

Mape de vânzare.

- Mapa Europei . . . . . K 1.20-
- „ Rusiei cu Galiția . . . . . „ 1.20-
- „ Franței cu Belgia . . . . . „ 1.20
- „ Țărilor balcanice . . . . . „ 1.20

Se află de vânzare la

Administrația „Foi Poporului”

Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.

Activa. Bilanț la 31 Decembrie 1914. Pasiva.
Vayon. Mérlegszámja 1914 évi december hó 31-én. Tcher.

K f	K f
Casa în număr — Pénztári közlet 6.457 79	Capital societate — Részvény tőke . . . . . 30 600 —
Cambii — Váltak 149 083 35	Fond de rezervă — Tartalék-alap . . . . . 7.000 —
Cambii acoperite hipotecară — Jelzálogos váltó kölcsön . . . . . 87.214 —	Fond cultural — Közműv. alap . . . . . 500 —
Imprumuturi pe obligațiuni — Kötvény kölcsönök . . . . . 18 688 —	Fond de pensiuine — Nyugdíj alap . . . . . 700 —
Cont-Curent — Folyó számla 16.989 53	Depuneri spre fructificare — Takarékos betétek 309089 88
Obligațiuni de stat — Állami kölcsön . . . . . 400 —	Dividenda neridicată — Fel nem vett osztalék . . . . . 30 —
Mobilier — Felzerelés 451 80	Interese anti pativo — Előleg tti kamat k 2 065 40
Amortizare din mobiliar	Profit curat — Tiszta nyereség 8517 37
Leírás a felszerelésből 51 80	
	35832 67
	35832 67

*Cu dotația an curent — Egész évi dotáci-val K 11 000 —.

Eșite. K f	Contul profit și perdere. Nyereség és veszteség számla. K f	Venite. Bevételtek K f
Interese după depuneri — Betéti kamat k . . . . . 18 5.857 —	Interese de cambii — Lo-számlolási váltó kamat 11293 2	Interese de cambii — Lo-számlolási váltó kamat 11293 2
Interese l. fondul de rezervă — Kamatok a t. alap után . . . . . 400 —	Interese hipotecare — Jel-zálogos váltó kamat 6554 18	Interese după obligațiuni — Kötvény kölcsönök utáni kamat 7196 59
Daru direct — Egyenes adó 10% daru după interese la depuneri — 10% os betéti kamat adó 1525 66	Interese de Cont-curent — Folyó számla kamat 1328 71	Provizioni — Jutalék 2465 82
Spose — Költségek 12 42		
Por o — Postad j 139 43		
Chirie — Házbér . . . . . 200 —		
Salariu — Fizetések . . . . . 800 —		
Amortizare din mobiliar — Leírás a felszerelésből 51 80		
Marce de prezență — Jelenléti jegyek . . . . . 304 —		
Competență de timbru — Bélyegilleték 80 42		
Profit curat — Tiszta nyereség 8517 39		
	28779 02	28779 02

Râșinari — Resinár, la 31 Decembrie 1914.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

- Maniu Lungu m. p. Iacob Ciucian m. p. Bucur Lungu m. p.
  - președ. — elnök.
  - Iacob Isdraiilă m. p. Bucur Vidrighia m. p. Emilian Cioren m. p.
  - cont. — könyvelő.
  - Eremia Dancășiu m. p. Coman N. Droc m. p.
  - cassier pénztárnok.
- Sa cenzurat și aflat în consonanță cu cărțile purtate în ord. n. — Felülvizsgáltatott és a rendben vezetett könyvekkel egybe hangzónak találattott.
- Resinár la 24 Ianuarie 1915.
- George Comșa m. p. Aleman Dancășiu m. p.
  - Petru N. Vidrighia m. p. Ioan Giurcoiu m. p.

Numai odată în viață!
50.000 straie (acoperitoare)
à Kor. 2.90

designate pentru export în Balcani, dar rămase din cauza războiului, lucrate din lână Himalaya verit. de Brinn, foarte durabile, în tare cald și foarte bune pentru iarnă, cam 200 cm. lungime și 180 cm. lățime, desin cu vârgi și borduri de colorii minunate, sunt de vânzare numai în scurt timp, cu prețul jumătate de numal Kor. 2.90 pro bucată. Aceste straie sunt vrednice încă odată atâta, iar de vânzare să afla pe lângă acestea prețuri senzaționale numai atât timp cât ajunge depozitul.

- 1 buc. straiu de iarnă costă numai K 2.90
- 3 : : : : : 8.25
- 6 : : : : : 16 —

Singura vânzătorie cu rambursă prin:

M. Swoboda, Wien, III/2, Hiessgasse Nr. 13—348

fiapă de gură

